

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele v državnem zboru zastopane.

Kos XLI. — Izdan in razposlan dné 26. septembra 1891.

(Obsega štev. 135.—139.)

135.

Zakon z dné 28. avgusta 1891. l.

zastran obratovanja nadvojvoda-Albrehtove železnice na račun države in morebitnega odkupa té železnice sè strani države.

S pritrditvo obéh zbornic državnega zbora ukazujem takó:

Člen I.

Nastopni dogovor, katerega sta ministerstvi za trgovino in za finance z delniško družbo: „c. kr. priv. nadvojvoda-Albrehtova železnica“ sklenili na Dunaji dne 14. julija 1890. l., se odobrava in potemtakem naj dosedaj na račun družbe vršeni obrat železničnih prog Levov-Stryj in Stryj-Stanislawov, kateri sestavljata gori imenovano železnično podjetje, začeni z dnem 1. januarja 1891. l. velja, kakor da se vrši na račun države.

Člen II.

Vlada se pooblašča, družbi po določenih v §u 6., odstavku 1. in 2. zgorenjega dogovora razen letnine za 954.136 gl. 91 kr. v srebru potreščino za štiriodstotno obrestovanje in za črtežno poplačevanje onih zadolžnic predstvenega zajma imenovane družbe v imenskem znesku za 20 mili-

jonov goldinarjev a. v. v srebru, katere se ne uporabljajo za preobrat zadolžnic obeh petodstotnih predstvenih najmov té družbe z leta 1871 in 1877, ki so med ljudmi, ampak za pokrivanje investicijskih razhodkov za železnični progi, označeni v členu I., z odobrenjem vlade in pod tistimi načini, katere ona ustanovi, ob vsakokratnih dospelnih rokih izplačati proti neolkovanemu prejemnemu potrdilu.

Člen III.

Dalje se vlada pooblašča, pravico odkupiti v členu I. oznamenjeni železnični progi, pritrjeno ji v §u 9. v misel vzetega dogovora, rabiti, kader se ji bo zdelo primerno.

Ko bi se rabila ta pravica, pooblašča se finančni minister, izdati železnične državne zadolžnice, katere se brez kakega davkovnega, pristojbinskega ali drugega odbitka obrestujejo po štiri od sto v srebru na leto, vračajo z imenskim zneskom do 31. decembra 1894. l. najpozneje in so na prej oznamenjeni železniški progi neposredne za predstvenimi najmi zastavo-pravno zagotovljene, v imenskem znesku za 3.559.900 gl. a. v. v srebru največ, ki je potreben za izmeno delnic priv. nadvojvoda-Albrehtove železnice.

Slednjič se vlada pooblašča, da gotovine, katere, če se privilegovana nadvojvoda-Albrehtova železnica odkupi, preidejo v svojino države, porabi v založbo troškov, kar se jih nabere za investicije

(razširjalne zgradbe, naprave, pomnoženje vozil it.) imenovane železnice, in to tako, da bode o uporabi ob svojem času položiti račun, in ako bode kaj neporabljenega ostanka teh gotovin, kot preizreden dohodek vpostaviti v tedajni državni proračun.

Člen IV.

Obrat v členu I. oznamenjenih železničnih prog, ki ga bo država vršila v svojem gospodarstvu, smé se preložiti na kakega zasebnika ali na kako družbo samo na podstavi zakona, ki se o tem izdâ.

Člen V.

Za dogovor, naveden v členu I., in pa za vloge, vpise, izdaje, pogodbe in druge listine, katerim bo dal povod, dodeljuje se prostost pristojbin in kolkov.

Takisto se dovoljuje za izdajo in vkupljenje predstvenega zajma, ki ga nameni priv. nadvojvoda-Albrehtova železnica za preobrat svojih predstvenih zajmov prve in druge izdaje in pa za investicije, v imenskem zuesku za 20 milijonov goldinarjev a. v. v srebru, dalje za spise in listine, ki se napravijo iz tega povoda, sê zastavno listino vred, pristojbinska in kolkovna prostost in pa zastran kuponov tega zajma oproščenje dohodarine, kar bi je bilo plačati od njih, na dalje zastran delnega zneska tega zajma, namenjenega za investicije, oproščenje pristojbin za kuponske kolke.

Slednjič se dovoljuje družbi v §ⁿ 6., odstavku 4. dogovora oznamenjeno cproščenje od plačevanja dohodarine in vsakega državnega davka, ki bi se utegnil pobirati vprihodnje.

Člen VI.

Ta zakon zadobi moč in veljavo tisti dan, ko se razglasi.

Ob istem času se razveljavlja zakon z dné 26. decembra 1884. l. (Drž. zak. št. 201), ki se tiče istega predmeta.

Zvršiti pričujoči zakon naročeno je Mojemu trgovinskemu ministru in Mojemu finančnemu ministru.

V Išu, dné 28. avgusta 1891. l.

Frančišek Jožef s. r.

Taaffe s. r.

Bacquehem s. r.

Steinbach s. r.

Dogovor,

ki so ga na Dunaji, dne 14. julija 1890. l. sklenili :

c. kr. ministerstvu za trgovino in za finance v imenu c. kr. vlade z ene strani, in upravni svet c. kr. priv. nadvojvoda-Albrehtove železnice v imenu té družbe z druge strani, da država prevzame obrat prog c. kr. priv. nadvojvoda-Albrehtove železnice na svoj račun in morebiti odkupi ozna-
menjeni železnični progi.

§. 1.

Delniška družba: „C. kr. priv. nadvojvoda-Albrehtova železnica“ privoljuje, da obrat na podstavi Najviše dopustilnice z dné 22. oktobra 1871. l. (Drž. zak. št. 135) napravljenih železničnih prog iz Levova v Stryj in iz Stryja v Stanislavov počenši od dné 1. januarja 1891. l. dotle da poteče še ostala dopustilna doba, katera gré po glasu člena 8. zapisnika z dné 18. maja 1878. l. do 31. dné januarja 1964. l., po okolnostih dotlé, da država odkupi železnico (§. 9.), — obrat, ki ga vrši sedaj c. kr. glavno ravnateljstvo avstrijskih državnih železnic na račun družbe, prevzame država na svoj račun po določilih pričujočega dogovora.

§. 2.

C. kr. glavno ravnateljstvo avstrijskih državnih železnic bo torej v §ⁿ 1. oznamenjeni železnični progi, dokler jih država ne odkupi po §ⁿ 9. tega dogovora, počenši od dné 1. januarja 1891. l. dotlé, da poteče dopustilna doba, imelo v obratu na državen račun in rabilo železnico z vso premično in nepremično pritaklino, vštévši vozila, potrošne stvari in zaloge vsake vrste, v imenu družbe po pričujočem dogovoru.

C. kr. državna uprava bo vse listine, črteže, knjige, račune, kar jih ima, ki se odnašajo na gospodarstvo c. kr. priv. nadvojvoda-Albrehtove železnice, v dobi, predpisani po določilih trgovinskega zakonika hranila, tako, da jih bo mogel brez kake ovire rabiti upravni svét, oziroma o svojem času likvidatorji družbe.

Posebni pričuvni zalog, kateri je po zmislú §^a 2., točke c o tem, kako naj država prevzame in vrši obrat nadvojvoda-Albrehtove železnice, svo-

bodna svojina družbe, pusti se c. kr. priv. nadvojvoda-Albrehtovi železnici v prosto razpolaganje s to omejitvijo, da se ona izrecno odpove pravici, glavnicu tega zaloga privzeti za zboljšanje delniške rente v viši meri, kakor je ravno potrebno, da se dobi delniškega donosa za leto, in to za 1890. in 1891. l. 2 gl. a. velj. v srebru in od leta 1892. počenši 3 gl. a. v. v srebru.

Izpremeniti kaj v fruktifikaciji tega zaloga smé se zanaprej samo dogovorno s c. kr. občin ravnateljstvom državnih železnic avstrijskih in z njegovim privoljenjem.

Splošni pričuvni zalog ostane v upravi c. kr. občega ravnateljstva državnih železnic avstrijskih in z ozirom na njegovo uporabo in donos njegov naj se uporabljajo tudi še nadalje določila, katera veljajo na to stran.

§. 3.

C. kr. priv. nadvojvoda-Albrehtova železnica ostane vključena v lastninskem listu železnično-knjižne vloge, odprte pri c. kr. deželnem sodišči v Levovu.

Družba ostane tudi potem, ko država prevzame obrat na svoj račun, posesnica železnice ter trdega in premičnega gradiva, spadajočega k njenemu obratu, kolikor je to gradivo kot sestavina knjižne jednice zavezano predstvenim upnikom; ona ostane tudi v obsežaji, kakor je ustanovljen v pogodbi in v zakonu, sama in edina dolžnica za predstvene zajme, ki se knjižno drže železnice, in to za srebrni predstveni zajem z leta 1871. in za zlati predstveni zajem z leta 1877., v katerih pravnih razmerah se nič ne izpremeni, in pa za srebrni predstveni zajem v imenskem znesku za 20 milijonov goldinarjev avstr. velj. v srebru, ki se vzprijme za prostovoljni preobrat obeh poprejšnjih zajmov in za investicijske namene.

Nasproti izroči c. kr. priv. nadvojvoda-Albrehtova železnica brezplačno v neomejeno svojino državni upravi svoja zemljišča, ki ne spadajo v železnično knjigo.

Od 1. dne januarja počenši preide državi v lastnino izključno ves dobiček, kolikor ga bode iz obrata železničnih prog, oznamenjenih v §^u 1.

Nasproti prevzame država, izvzemši terjatve, ki se odnašajo na predstvene zajme in na svo-

bodno svojino družbe, in dalje izvzemši kake terjatve, odnašajoče se na prvo napravo in opremo železnic, za katere bi se tretje osebe potezale, vse pasive, zaveznosti, razhodke in bremena, ki sedaj obstojé in po sedaj nastanejo, kolikor se tičejo gradnje in obrata v §^u 1, imenovanih železničnih prog, da jih sama in edina plačuje, in država stopi z gori omenjeno omejitvijo v vse pravne zaveznosti in pravne spore družbine izvirajoče iz gradnje in obrata gorenjih prog, na svoj račun.

Zlasti zadevajo c. kr. državno upravo gledé v §^u 1. imenovanih železničnih prog:

1. redni vzdrževalni in obratni troški;

2. vsi izredni razhodki, zlasti za razširjalne zgradbe in za nove naprave, kolikor ni teh razhodkov zalagati iz splošnega pričuvnega zaloga, navedenega v §^u 2., odstavku poslednjem;

3. izguba, ki bi utegnila nastati iz železničnega obrata, in pa vse nevarnosti in vse druge izredne nesreče;

4. s pristojbinskim namestkom vred vsi davki in javne davščine, ki jih bode plačevati za posest in obrat železnice;

5. pristojbina za državni nadzor.

Za oskrbovanje vseh upravnein svetú naloženih poslov daje c. kr. državna uprava svoje organe in potrebne prostore brezplačno na razpolago.

Ako bi upravni svet rajši, da posameznih poslov družbenega opravljanja ne oskrbujejo uradniki c. kr. državne uprave, ampak svoji uradniki, tedaj mora družba sama plačevati iz tega narastajoče stroške.

Stroški za upravo zaloga, ki ostane v družbeni posesti (§. 2.) in pa stroški za plačila upravnein svetú, za sestavo poslovnega poročila, za pripravo in vršenje občega zbora, stroški za odkupovanje kuponov družbenih predstvenih zadolžnic in delnic, kakor tudi stroški za izžrebanje in poplačanje družbenih zadolžnic in stroški za notovanje le-téh na javnih borzah, kolkovne pristojbine od kuponov kakor tudi vsi oni razhodki, katerih dosedaj c. kr. državna uprava ni dovolila postaviti v obratni, oziroma garantijski račun, zadevajo tudi vprihodnje samo in edino družbo.

Obrestni donosi, izvirajoči iz odkupa kuponov in poplačila izžrebanih zadolžnic, pripadajo družbi.

Enako zapadajo zneski za izžrebane predstvene zadolžnice in delnice, ako se ne prevzamejo o pravem času, in pa za dospele kupone, potem ko so zastareli, družbi v korist.

§. 4.

Iz posebnega pričuvnega zalog, imenovanega v §^u 2., predzadnjem odstavku, in iz drugih aktivov in dohodkov, ki ostanejo po tem dogovoru družbi, plačevati je vse one družbene razhodka, katerih po §^u 3. tega dogovora ne prevzame državna uprava, ampak jih mora slej kakor prej poravnati družba, torej sosebno kolkovne pristojbine od kuponov, ki po §^u 6. predzadnjem odstavku zadevajo družbo.

§. 5.

Omejitev pravic upravnega sveta in občega zbora, ki nastane po tem dogovoru, zabeleži se v trgovinskem vpisniku, oziroma opomnja v tem vpisniku, ki se odnaša na prevzemo nadvojvoda-Albrehtove železnice v državni obrat, prenaredi se ustrezno.

§. 6.

V zameno za oddajo obrata po železničnih progah, oznamenjenih v §^u 1., državi na svoj račun, dajala bo c. kr. državna uprava družbi proti kolka prostemu prejemnemu potrdilu do preteka dopustilne dobe znesek za 954.136.91 gl. a. v. v srebru, in to tako, da polovica gori imenovanega zneska dospeva dné 1. maja, in druga polovica dné 1. novembra vsakega leta.

Vrhu tega bo c. kr. državna uprava dala družbi isto tako proti kolka prosti prejemnici potrebščino za štiriodstotno obrestovanje in za porčrtežno poplačilo onih zadolžnic v §^u 3. navedenega srebrnega predstvenega zajma v skupnem znesku za 20 milijonov goldinarjev a. v., ki se oddadó ne za preobrat dvéh prejšnjih predstvenih zajmov, ampak za investicijske namene, ob vsakokratnih došpevnih rokih.

Od obroka, ki se potemtakem plača dné 1. maja 1891. l., odbiti je kvoto, ki spada na službo prejšnjega leta, v znesku za 134.000 gl. a. v.

Z ozirom na to, da je po §^u 26. odstavku 2. in 3. Najviše dopustilnice z dné 22. oktobra 1871. l. družba upravičena davke, ki jih plačuje od podjetja, postaviti v obratni račun in ji za državne prispevke ni treba plačevati dohodarine, priznava se družbi gledé spredaj navedenih zneskov, katere ji mora državna uprava dajati na razpolaganje, prostost dohodarine in vsakega državnega davka, ki se bo morebiti vprihodnje pobiral.

Nasproti se pričujoči dogovor ne dotika zaveznosti družbe, oziroma delničarjev, plačevati pristojbine za kuponski kolek od predstvenih zadolžnic.

Z ozirom pa na delni znesek srebrnega predstvenega zajma za 20 milijonov gl. a. v., namenjen za investicije, priznava se prostost plačevanja pristojbin za kuponski kolek.

§. 7.

Predstvenim upnikom c. kr. priv. nadvojvoda-Albrehtove železnice, sosebno posestnikom predstvenih zadolžnic izdanih po železnični družbi, pridružujejo se izrecno v polnem obsegu vse pravice, katere so si pridobili; zlasti se s pričujočim dogovorom nikakor ne ruši v korist predstvenih upnikov obstoječe zastavno-pravno poroštvo železničnih prog, omenjenih v §^u 1., za obrestovanje in poplačilo na njo vknjiženih predstvenih zajmov, kakor tudi za knjižni red teh zajmov med seboj.

C. kr. priv. nadvojvoda-Albrehtova železnica ostane v obsegu, kakor je po pogodbi in po zakonu osnovan, tako osebna kakor stvarna dolžnica za predstvene zajme, katere je vzprijela, in v tem razmerji se more kaj izpremeniti samo s privoljenjem upravičencev, oziroma njih zakonitega zastopa.

Družba je zavezana, da plačila, katera ji država zagotavlja po zmislu pričujočega dogovora, pred vsem uporablja v poplačilo obresti in v razdolžitev predstvenih zajmov.

§. 8.

C. kr. priv. nadvojvoda-Albrehtova železnica se zavezuje, obstoječo delnično glavnicu v imen-

skem znesku za 7.119.800 gl. a. v. v srebru kar najprej moči znižati na polovico, potem na imenski znesek za 3.559.900 gl. a. v. v srebru in z odobrenjem c. kr. vlade sestaviti takoj razdolžni črtež, po katerem se tistih 35.559 delnic, ki so med ljudmi, počenši od leta 1891. v 74 letih poplača, pri čemer je vzeti štiriodstotno obrestovanje in imenski znesek za 100 gl. v srebru za delnico računu v podlago.

Na podstavi tako sestavljenega razdolžnega črteža je počenši z letom 1891. delnice, kar jih je med ljudmi, z izžrebanjem, oziroma, če jih je moči dobiti po 100 gl., z borznim pokupom poplačati.

§. 9.

C. kr. priv. nadvojvoda-Albrehtova železnica daje c. kr. vladi pravico, da smé v §^u 1. oznamenjeni železnični progi odkupiti vsak čas pod nastopnimi pogoji.

Ako se c. kr. državna uprava poprime té pravice, preideta v §^u 1. oznamenjeni železnični progi s trdnim in premičnim gradivom vred (§. 2.), ki spada k njih obratu, kakor leži in stoji in brez poročstva z družbene strani v lastnino države.

V tem slučaju je dalje tudi posebni pričuvni zalog (§. 2.), in pa ostali znesek predstvenega zajma z leta 1890. v imenskem znesku za 20 milijonov goldinarjev, ki ni bil porabljen za preobrat oziroma vrnitev predstvenih zajmov prve in druge izdaje, in sploh vso imovino družbe, kar je še ostane ob času odkupa, predati državi v svojino.

Nasproti je države dolžnost, ako se poprime pravice odkupiti železnico, predstvena zajma, ki se je književno držita, prevzeti v svoje izplačevanje, storiti, da se družba oprosti osebne zaveznosti, ki jo ima gledé teh zajmov, kolikor je zakonito dopustno in potrebno, in dodeliti, da se vsaka delnica c. kr. priv. nadvojvoda-Albrehtove železnice, ki bo ob času odkupa še med ljudmi, zameni za železniško državno zadolžnico v imenskem znesku za 100 gl. a. v. v srebru. Té državne zadolžnice, katere je brez kakega davkovnega, pristojbinskega ali drugačnega odbitka obrestovati s štirimi odstotki v srebru, opraviti s poluletnimi, pozneje 1. dné januarja in 1. dné julija dospevajočimi obrestnimi kuponi in takisto brez kakega odbitka poplačati v imenskem znesku v času, ko traja dopustilo železnično, to je do 31. dné decem-

bra 1964. l., zagotové se gledé nadvojvoda-Albrehtove železnice istočasno, ko se svojinska pravica za državo vknjiži vpisavši zastavno pravico s to veljavo, da imata samo družbena predstvena zajma predstvo pred njimi.

Poziv, da naj se zamené delnice, z nedospévšimi kuponi vred, ki se ne izplačujejo več, objaviti je trikrat v preslédkih po 14 dni, kakor je predpisano v ustanovilu.

V zameno, pri kateri se za delniške kupone, ako bi jih kaj manjkalo, pridržujejo njim ustrezajoči obrestni kuponi železniških zadolžnic, dovoliti je delničarjem šest mesecev časa, računeč od poslednjega razglasa.

Kader preteče ta rok, izdá se imovinski znesek v železniških zadolžnicah, kakoršen ustreza številu ne zamenjenih delnic, likvidatorjem družbe, kateri jih razdelé med posestnike delnic, katere niso bile po zameni vzete iz prometa, proti temu, da se jim izročé delniški naslovi s kuponi vred.

Kar spada likvidacijskega izkupila na one delniške naslove, kateri se navzlic pozivu, izdastemu v pravilni obliki, ne donesó v šestmesečnem roku, položi se sodno upravičencem na korist.

Kolikor časa bi delnic ne bilo moči zamenjavati za železniške državne zadolžnice, izplačujejo se delniški kuponi — vštévši onega, ki pride takoj po odkupu — brez kakega davkovnega, pristojbinskega ali drugačnega odbitka z 2 gl. a. v. v srebru kolka prosto.

§. 10.

V slučaju, ko se odkupita v §^u 1. oznamenjeni železniški progi, nastane likvidacija družbe na račun in stroške države in tako, kakor ona predpisuje.

Do časa, ko nastane likvidacija, ostanejo določila §^a 3. tega dogovora, zastran oskrbovanja družbenih opravil, izplačanja delniških kuponov in izžrebanih delnic, neizpremenjena v veljavi.

§. 11.

Ker izvrševanje dopustilnih pravic c. kr. priv. nadvojvoda-Albrehtove železnice gledé v §^u 1. tega

dogovora oznamenjenih železničnih prog po meri tega dogovora preide na državo, odvezuje se temu ustrezno družba dotičnih dopustilnih dolžnosti.

Priznava se, da z ozirom na državne ponaprednine, katere je prejela c. kr. priv. nadvojvoda-Albrehtova železnica, iz naslova državnega poročstva in založbe nedostatkov obratnih troškov z obrestmi vred, kar se jih je nabralo od teh ponaprednin, dolžnost povratka z ozirom na določila Najviše dopustilnice in pričujočega dogovora ne more dalje zadevati družbe.

§. 12.

C. kr. erar kot lastnik naj se na nepremičnine družbene, katere niso predmet železniške knjige, vknjiži takoj po zakonodavnem odobrenji tega dogovora, in c. kr. priv. nadvojvoda-Albrehtova železnica bo pravne listine, potrebne za knjižni prenos imovine na državo, na zahtevo c. kr. državne uprave izdala za časa.

Dalje se dogovarja, da se ta dogovor po zakonodavnem odobrenji vknjiži v železniškem knjižnem vložku, odprtem za železniški prog, oznamenjeni v §^u 1., na svojinskem listu kot dodatek k pravicam in njih omejitvam v njem, ki jih ima podjetje na celo knjižno jednico.

Ta vknjižba naj se zvrši sosebnostno za to, da se poočitijo iz pričujočega dogovora izvirajoče omejitve dopustilnih pravic družbe.

Družba daje svoje privoljenje, da imej c. kr. državna uprava, ne krateč pravic predstvenih upnikov, pravico prodati zemljišča, ki niso potrebna za železnični obrat, ali nova pridobiti ter vse v to potrebne knjižne pravne posle namesti in v imenu družbe izvršiti, vendar ne ob njenih stroških.

§. 13.

Družba se zavezuje, kolikor je v izvedbo tega dogovora potrebno, premeniti veljajoča družbena pravila kar najprej moči in zadobiti odobrenje c. kr. ministerstva notranjih stvari takoj, ko delničarji družbe ukrenejó svojo privolitve (§. 17.).

§. 14.

Obé stranki pogodnici se odrekujeta pravici, ta dogovor izpodbijati zastran oškodbe čez polovico vrednosti.

§. 15.

Pričujoči dogovor, kakor tudi vloge, vknjižbe, izdaje, pogodbe in drugačne listine, izvirajoče iz njega, proste so pristojbin in kolkov.

Za izdajo in vknjižbo predstvenega zajma, ki ga je družba namenila v preobrat predstvenic prve in druge izdaje in pa za investicije, v imenskem znesku za 20 milijonov goldinarjev avstr. velj., in pa za spise in listine, ki se sestavijo iz tega povoda, dodeljuje se pristojbinska in kolkovna prostost, kakor tudi z ozirom na kupone tega zajma prostost dohodarine, katero je plačati za nje, in pa z ozirom na delni znesek tega zajma, ki je namenjen za investicije, prostost pristojbin za kuponske kolke.

§. 16.

Gledé nakake prepire iz te pogodbe, podvržeta se pogodnika sodnji oblasti c. kr. trgovinskega sodišča na Dunaji *ad forum contractus* ter se zlagata zastran tega na sumarni postopek.

§. 17.

Pričujoči dogovor, kateri se izdá v dveh, kolka in pristojbine prostih izvodih, zadobi za železnično družbo zavezno moč s pritrdilom delničarjev v občem zboru, katerega je sklicati tako, da se snide najkasneje do konca julija 1890. l., za vlado pa sè zakonodajnim odobrilom, katero si bode še le potem priskrbeti.

Ako bi se to odobrilo ne dalo do 1. dné aprila 1891. l., ta dogovor več ne veže družbe.

136.

Zakon z dné 30. avgusta 1891. l.,

s katerim se ukrepajo določila o izvrševanju konzulske sodne oblasti.

S pritrditvo obéh zbornic državnega zbora ukazujem takó:

§. 1.

Konzulsko sodno oblast nad državljani avstrijskimi in ogerskimi in pa nad avstrijsko-ogerskimi zaščitniki v inozemstvu vrše konzulska sodišča.

§. 2.

V deželah, kjer se vrši konzulska sodna oblast, pristoji nje izvrševanje na prvi stopinji konzulskim uradom.

Sodno oblast vrše že postavljeni konzulski uradi v svojem dosedajnem področji in konzulski uradi, ki se postavijo vprihodnje, v tistem področji, katero jim obojestranski vladi odkazeta dogovorno in doprašavši skupnega ministra vnanjih stvari, dotle, dokler se njih sodna oblast ne raztegne, omeji ali ustavi na isti način.

§. 3.

V Carigradu se ustanovi konzulsko višje sodišče, katero vrši konzulsko sodno oblast z ozirom na razsodbe in ukrepe konzulskih uradov, na drugi in poslednji stopinji.

§. 4.

Konzulsko višje sodišče sestoji iz predsednika, višjih sodnikov, kolikor jih treba, in potrebnega pomočnega osebja.

Na mesto predsednikov se postavi avstrijski ali ogerski državljani tako, da pride po avstrijskem državljanu ogerski in narobe.

Na višjih sodnikov mesta je postavljati enoliko avstrijskih in ogerskih državljanov.

§. 5.

Predsednika višjega sodišča in višje sodnike imenuje Njegovo c. in kr. apostolsko Veličanstvo.

Predlog in sopodpis za predsednikovo mesto daje tista vlada, katere državljani so na vrsti, porazumno z vlado drugega državnega ozemlja in skupnim ministrom vnanjih stvari; predlog in so-

podpis za mesta višjih sodnikov pa daje vlada tistega državnega ozemlja, katere državljani se predlagajo, porazumno z skupnim ministrom vnanjih stvari.

Mesta predsednika in višjih sodnikov naj se nastavljajo tako, da se jim odkazujejo avstrijski ali ogerski državljani ali pa uradniki skupnega ministerstva vnanjih stvari in uradov, ki so njemu podrejeni.

Na predsednikovo mesto in na mesta višjih sodnikov morejo se postaviti samo take osebe, ki so avstrijski, oziroma ogerski državljani in so ali že deset let izvrševali konzulsko sodno oblast ali so pa, če so avstrijski državljani, po določilih veljavnih za kraljevino in dežele v državnem zboru zastopane, če so ogerski državljani, po določilih veljavnih v deželah ogerske krone, usposobljeni za izvrševanje sodne oblasti.

Ostalo osebje imenuje skupni minister vnanjih stvari.

§. 6.

Ustrojna določila, v kolikor o tem pričujoči zakon ne okreplje ničesa, in poslovni red za konzulska sodišča izdal bode skupni minister vnanjih stvari dogovorno z vladama obeh državnih ozemljij ukazoma.

Pri tem se more zaukazati tudi sodelovanje prisodnikov, ki niso v sodniškem stanju, k razlokam sodišč.

§. 7.

Strahovalno (disciplinarno) oblast nad konzulskimi sodišči prve stopinje in pa nad pomočnim in rokovalnim osebjem višjega sodišča konzulskega vrši skupni minister vnanjih stvari v svojem področji in pa njemu podrejeni organi. On izdaje ustrezne predpise.

Predsednik in višji sodniki konzulskega sodišča morejo se, razen ko bi se kaj premenilo v ustroji višjega sodišča, proti njih volji iz službe odpustiti samo na podlagi disciplinarnega postopka. Da bode imel sklenjeni odpust moč in veljavo, potreba je odobrenja Njegovega c. in kr. apostolskega Veličanstva, katero se more podeliti na podstavi soglasnih nasvetov skupnega ministra vnanjih stvari in tiste vlade, na katere nasvet je bil dotični predsednik ali višji sodnik sodišču odkazan. (§. 5.).

V slučaju kakega odpusta iz službe disciplinarnim pôtém, določí zakonito domače strahovalno oblastvo odpuščenega predsednika ali višega sodnika nadaljne pravne nasledke odpusta.

§. 8.

Konzulska sodišča prve stopinje kakor tudi konzulsko višje sodišče sodijo v imenu Njegovega Veličanstva cesarja avstrijskega in apostolskega kralja ogerskega.

§. 9.

Pri konzulskih sodiščih se uporabljajo zastran avstrijskih državljanov tisti zakoni in drugi predpisi, ki sedaj veljajo za ta sodišča.

§. 10.

Vlada določí, katere zakone in druge predpise, ki se vprihodnje izdajó v veljavnostnem okoliši tega, zakona zastran pravne in delavne sposobnosti avstrijskih državljanov, njih rodbinskih pravic — vštevši očetovsko oblast, váruštvo, kuratelo in skrbstvo in imovinsko vkupnost zakonsko — dalje dednega prava, zapuščin in kazenskih stvari takih državljanov bode uvesti pri konzulskih sodiščih.

Vlada se bo pri tem ozirala na takratne mednarodne in lastne krajne razmere, o katerih je iskati pojasnila pri vkupnem ministru vnanjih stvari.

Katere nove zakone in druge predpise zastran pravnih stvari, ne navedenih v prvem odstavku, bode uvesti pri konzulskih sodiščih, določata vladi obeh državnih ozemljij porazumno, davprašavši vkupnega ministra vnanjih stvari.

§. 11.

Enako (§. 10.) se morejo sedaj veljajoči ali vprihodnje izdani zakoni in drugi predpisi za konzulska sodišča izpremeniti, dopolniti ali razveljaviti.

§. 12.

Sè zaščitniki se ravna kakor z avstrijskimi državljani.

Ako zaščitniki ob vzprejetji v zaščitno zádrugo izrekó pri konzulstvu, da se podvržejo pravnim pra-

vilom, ki vežejo ogerske državljane, uporabljajo se zanje določila zakona, katera veljajo za ogerske državljane, ki so pristojni v Budimpešti.

§. 13.

Pristojnostne spore (konflikte) med konzulskim sodiščem in sodiščem ali oblastvom enega ali drugega državnega ozemlja monarhije razločata vladi obeh državnih ozemljij porazumno, dovprašavši vkupnega ministra vnanjih stvari.

Tudi se more enako določiti, da se stvar proizročí kakemu sodišču, oziroma drugemu oblastvu.

§. 14.

Sodišča v veljavnostnem okoliši tega zakona z ene strani in konzulska sodišča z druge strani so dolžna, enako kakor sodišča istega državnega ozemlja dajati si vzajemno pravno pomoč.

§. 15.

Vladi obeh državnih ozemljij moreta porazumno in dovprašavši vkupnega ministra vnanjih stvari konzulsko sodno oblast v onih tujih deželah, v katerih se na novo uvede, ukazoma uravnati po zmislu pričujočega zakona.

§. 16.

Izvrševanje konzulske sodne oblasti v kaki tuji državi more vkupni minister vnanjih stvari porazumno z vladama obeh državnih ozemljij izročiti kaki prijateljski državi.

§. 17.

Po pooblastilu Njegovega c. in kr. apostolskega Veličanstva more vkupni minister vnanjih stvari porazumno z vladama obeh državnih ozemljij izvrševanje konzulske sodne oblasti v kaki tuji državi ukazoma omejiti, začasno ustaviti ali dokončno odpraviti.

§. 18.

Na podstavi pričujočega zakona izdane ukaze bo v tozemstvu pravosodni minister razglasil tako,

kakor je predpisano za razglase, pri konzulskih sodiščih pa skupni minister vnanjihstvari.

§. 19.

Zakonita določila zastran omejitve konzulske sodne oblasti v Egiptu in zastran omejitve in ustave konzulske sodne oblasti v Tunisu ostanejo veljavna.

§. 20.

Pričujoči zakon bode veljal na deset lét, računé od tistega dné, katerega zadobode moč in veljavo.

Ves ta čas more se pričujoči zakon samo tedaj odpraviti ali v toliko izpremeniti, če se zakon, ki velja v drugem državnem ozemlju in ima isti predmet, isto tako odpravi ali pa na enak način izpremeni.

§. 21.

Pričujoči zakon se dene v moč in veljavnost, če se je tudi v drugem državnem ozemlju monarhije dal zakon, kateri uravnava konzulsko sodno oblast soglasno z načeli v pričujočem zakonu.

V tem slučaju določi vlada ukazoma dan, katerega zadobi pričujoči zakon moč in veljavo.

§. 22.

Na pravna sredstva proti sodniškim ukrepom, katera so bila pred začetkom veljavnosti tega zakona, kakor je v redu, podana pri sodišči in zahtevajo sodniško rešenje, ni uporabljati pričujočega zakona.

§. 23.

Izvršiti ta zakon in razglasiti dan veljavnosti tega zakona naročeno je Mojemu pravosodnemu ministru.

V Celji, dné 30. avgusta 1891. l.

Frančišek Jožef s. r.

Taafe s. r.

Schönborn s. r.

137.

Zakon z dné 1. septembra 1891. l.

o izpremeni zakona z dné 24. marcija 1875. l. (Drž. zak. št. 36.) o prispevanji državnega zaklada k troškom za vzdrževanje izvršene uredbe Mure reke na Štajerskem.

S pritrditvo obéh zbornic državnega zbora uka
zujem takó:

§. 1.

Določilo §^a 1, čr. b zakona z dné 24. marcija 1875. l. (Drž. zak. št. 36.) izgubi dné 31. decembra 1891. l. moč in veljavo.

§. 2.

Državni zaklad se udeležuje, počenši od dné 1. januarja 1892. l. do vštévi 31. dné decembra 1899. l., v deželnem zakonu za Štajersko z današnjega dné preračunjenih troškov za vzdrževanje uredbe Mure reke v kosu od Radeckijevega mosta v Gradci do štajersko-ogerske meje (katastralna občina Mauthdorf, krajna občina Zween) z letnim doneskom za 21.760 gl.

§. 3.

Izvršiti ta zakon naroča se ministroma za
notranje stvari, za finance in za poljedelstvo.

V Celji, dné 1. septembra 1891. l.

Frančišek Jožef s. r.

Taafe s. r.

Falkenhayn s. r.

Steinbach s. r.

138.**Razglas finančnega ministerstva
z dné 2. septembra 1891. l.,**

da se je opustila c. k. mala colnija II. razreda
v Walserschanzi ter ustanovila colnijska podruž-
nica Schoppernau.

Ker se je s pogodbo med Avstrijsko-Ogerskim
in med nemškim cesarstvom z dné 2. decembra
1890. l. (Drž. zak. št. 41. z leta 1891.) pridružila
predarelska občina Mittelberg nemški colni zvezi,
opustila se je c. k. mala colnija II. razreda v Wal-
serschanzi s 30. dném aprila 1891. l. ter ustano-
vila 1. dné maja 1891. l. s pravicami male col-
nije II. razreda opremljena colnijska podružnica
v Schoppernau-u.

Steinbach s. r.

139.**Razglas finančnega ministerstva
z dné 16. septembra 1891. l.,**

o ustanovitvi c. kr. colno-odpravnega mesta na
kolodvoru v Lobenstein-u na Šleskem.

Na kolodvoru v Lobenstein-u na Šleskem se
je ustanovilo z oblastmi male colnije II. razreda
opravljeno colno-odpravno mesto kot podružnica
c. kr. vélike colnije na kolodvoru v Krnovu, katera
začne svoje uradovanje dné 1. oktobra 1891. l.

Steinbach s. r.